

Alþingi
Erindi nr. Ö 138/135
komudagur 1.7.2010

Rannsóknarnefnd Alþingis
Bt. Atla Gíslasonar

Efni: Athugasemd v/ Rannsóknarskýrslu Alþingis

Tilfni bréfs þessa eru rangar fullyrðingar í Rannsóknarskýrslu Alþingis um starfsemi KEA svf. kt. 680169-2769 sem nauðsynlegt er að fá leiðréttar.

Í 9. bindi skýrslunnar, töflu 8 á bls. 28, er settur fram listi yfir aðila sem stofnuðu 20 fyrirtæki eða fleiri árunum 2003-2008, eins og segir í textanum „Til að kanna nánar tilurð „skúffufyrirtækja“ er skoðað hvaða aðilar stofna flest fyrirtæki.“

Þar er KEA talið upp og sagt hafa stofnað 42 fyrirtæki á árunum 2003 - 2008 og vísa skýrsluhöfundar til heimilda frá Þjóðskrá og Ríkisskattstjóra. KEA hefur kallað eftir þessum heimildum frá Ríkisskattstjóra og fengið meðfylgjandi lista afhentan. Þegar listinn er skoðaður kemur í ljós að þegar brottfelld fyrirtæki eru fjarlægð af honum, einnig félög sem eru sjálfseignastofnanir og félög sem eru stofnuð fyrir árið 2003, þá standa eftir sjö félög sem KEA stofnaði á umræddu árabili.

KEA óskar eftir formlegri leiðréttingu á þessari rangfærslu þannig að félagið hafi undir sínum höndum formleg gögn sem staðfesta þær rangfærslur sem Rannsóknarskýrsla Alþingis inniheldur um starfsemi KEA á þessum árum hvað þessa hluti varðar.

Akureyri 28. júní 2010

Ásta Guðný Kristjánsdóttir
Aðstoðarmaður framkvæmdastjóra KEA

Athugasemdir KEA

680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Náttúruverrið á Húsabakka ses	661109-0330	fs	Sjálfsseignarstofnun
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Fasteignafélagið Klappir ehf	670505-2350	fs	Rétt
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 AEK hf	580909-0350	fs	Rétt
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Menningarfélagið Hof ses	670409-0740	fs	Sjálfsseignarstofnun
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 H98 ehf	440408-1330	fs	Rétt
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Bjarni líknartélag ehf	640306-0920	fs	Rétt
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Útgáfufélagið ehf	460106-1680	fs	Rétt
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Skinnalibnaður hf	661093-2509	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Kort hf	640699-2729	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Matvælaöðjan Stryta hf	590393-2079	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Fjárfestingarfélagið Urðir ehf	540301-2040	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Snæfell hf	480797-2729	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Bustópli ehf	541299-3009	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Norðurnjólk ehf	541299-2899	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Laxós ehf, Ólafstírói	701291-2639	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Viking hf	701294-2979	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Matbær ehf	700499-4139	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Dreifill ehf	661198-2739	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Hafnarstræti 87-89 ehf	650784-0819	bf	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Framleiðendur ehf	641094-2509	fs	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Fasteignafélagið Fosshóll ehf	640904-2240	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Grófargil ehf	631298-3469	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Flutningamiðstöð Norðurl ehf	631293-3449	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Eigandi	1	Glerárgötu 36	600 Hótel KEA	630169-7639	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Eigandi	1	Glerárgötu 36	600 Stjórnuapótek	630269-1219	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Aldin hf, Húsavík	601195-2599	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 AKVA USA AKUREYRI ehf	601195-2329	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Ómak ehf	590892-2469	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Eigandi	1	Glerárgötu 36	600 Bítaverkstæði Dalvíkur	590371-0339	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Fjárfestingarfélagið Sjóm hf	580269-3899	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Síaturfélag Vesturlands hf	570798-2519	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Eigandi	1	Glerárgötu 36	600 Akva sf	550585-0499	bf	

680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Óseyri 3 hf	<u>530990-2069</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Eigandi	1	Glerárgötu 36	600 Frystihús KEA Hrísey	<u>530182-0619</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 GLD heildverslun hf	<u>521190-1599</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Krossanes ehf	<u>520399-2919</u>	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Art-Formverslunin ehf	<u>480986-1219</u>	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Eigandi	1	Glerárgötu 36	600 Mjólkursamlag Kaupf Evríðinca	<u>470269-7159</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Kjörland ehf	<u>461186-1499</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Akva ehf	<u>450190-2099</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Föðuverksmiðjan Laxá hf	<u>440791-1749</u>	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Folda hf	<u>431091-2089</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Eignarhaldsfélagið Hvati ehf	<u>430399-2769</u>	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Sænes ehf	<u>420393-2299</u>	fs	stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Alaska hf fasteignafélag	<u>420471-0259</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Þekking - Trístan hf	<u>411199-2749</u>	fs	Stofnað fyrir 2003
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Símtöðin ehf	<u>530705-0130</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Upphaf-Nýsköpun ehf	<u>640605-1970</u>	bf	
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 KEA eignir ehf	<u>600605-1940</u>	fs	Rétt
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Norðurvegur ehf	<u>550405-0750</u>	fs	Rétt
680169-2769	KEA svf	já	Stofnandi	1	Glerárgötu 36	600 Menningarfélagið Berg ses	<u>471009-0590</u>	fs	Er sjálfseignarstofnun

Grátt- og með bf merkingu- stofnað fyrir 2003 og eru brottfelld úr fyrirtækjaskrá

Tafla 7. Kennitölur fyrirtækja sem stofnuð voru af KPMG¹ (frh.)

Kennitala	Nafn	Aðgerð	Dagsetning aðgerðar
6602032140	Fjárfestingafélagið Klettur ehf	Nafnabreyting	25.8.2005
6710050740	Skrifstofuþjónusta Austurlands ehf	Stofnun	20.10.2005
6710953169	Viðskiptamiðlunin hf	Stofnun	27.10.1995
6711080190	AB 195 ehf	Stofnun	17.10.2008
6711080270	AB 196 ehf	Stofnun	17.10.2008
6711080270	Hús og Bill ehf	Nafnabreyting	29.1.2009
6711080350	AB 200 ehf	Stofnun	17.10.2008
6910080960	AB 189 ehf	Stofnun	17.10.2008
6910080960	Funafold ehf	Nafnabreyting	31.3.2009
7005050220	CF fjárfestingar ehf	Stofnun	26.5.2005
7008060220	FS5 ehf	Stofnun	23.8.2006
7008060220	J. Ástvaldsson ehf	Nafnabreyting	13.4.2007
7010080140	AB 191 ehf	Stofnun	17.10.2008
7010080140	Bakkagrundi ehf	Nafnabreyting	20.1.2009

1. Í töflunni má sjá upphafleg nöfn og núverandi ásamt dagsetningu nafnabreytingar.
Heimild: Ríkisskattstjóri.

Til að kanna nánar tilurð „skúffufyrirtækja“ er skoðað hvaða aðilar stofna flest fyrirtæki. Í ljós kemur að endurskoðunarfyrirtæki eða fyrirtæki tengd þeim og lögmannastofur stofna flest fyrirtæki á þeim árum sem til athugunar

Tafla 8. Aðilar sem stofnuðu 20 eða fleiri fyrirtæki á tímabilinu 2003–2008

Kennitala	Nafn	Fjöldi stofnaðra fyrirtækja
5602003580	KPMG Lausnir ehf.	
4601002320	Logos slf	218
	Davíð Guðmundsson	94
	Björgvin Narfi Ásgeirsson	71
5011043450	KPMG FS ehf.	56
1609574929	Kristinn Hallgrímsson	54
5605012420	PricewaterhouseCoopers-Skatta-	49
5608820419	Kaupþing banki hf.	42
6801692769	KEA (svf)	42
	Vala Valtýsdóttir	36
5002694649	Ker ehf.	35
4807982289	Baugur Group hf.	33
	Ólafur Kristinsson	33
	Guðmundur Sigurðsson	33
5002696779	Siminn hf.	30
6012730129	Stoðir hf.	28
	Guðmundur A Birgisson	28
	Magnús Jónatansson	25
	Jónas Andrés Þór Jónsson	25
4506790389	Byggðastofnun	25
	Sigurður Gíslí Pálmason	25
6901911219	Nýsir hf.	24
	Árni Harðarson	23
7012881739	Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	21
4912044190	Kontakt ehf.	21
5402912259	Landsbanki Íslands hf.	21
5901694559	Hafrafell ehf.	21
	Ingvar Jónadab Karlsson	20

Heimild: Ríkisskattstjóri og Þjóðskrá.

eru. Nokkrir einstaklingar hafa einnig stofnað fjölda fyrirtækja en þar fara fremstir í flokki einstaklingar sem starfað hafa hjá endurskoðunarfélögum eða sem lögmenn. Þá aðila sem stofnuðu flest fyrirtækin á árunum 2003–2008 má finna í töflu 8. Þessir aðilar stofna allir fyrirtæki fyrir þriðja aðila og áttu í mörgum tilfellum fyrirtækjakennitölur á lager svo hægt væri að grípa til þeirra með litlum fyrirvara sem sést á því að þessir aðilar eru skráðir fyrir kennitölunum í nokkurn tíma þangað til aðrir aðilar taka við bæði eignarhaldi, stjórnarsetu og prókúru.

Stærstu hóparnir í fyrirtækjanetinu

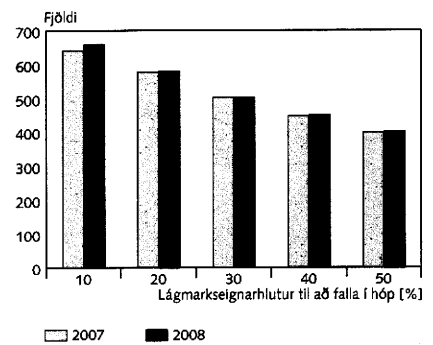
Hversu stórir stærstu hópar tengdra aðila eru fer eftir því hvernig lágmarkseignarhald er skilgreint og hvort fjárhagslega tengdir aðilar og aðilar sem tengjast stjórnunarlegum böndum eru teknir með. Einnig er mikill munur á fjölda fyrirtækja í hópnum eftir því hvort bankarnir og dótturfélög þeirra eru talin með eður ei. Í því tilviki myndar Exista stærsta hópinn 1. janúar 2008, en á þeim tíma átti Exista rúman 23% eiginlegan hlut í Kaupþingi og falla því öll félög sem Kaupþing á að fullu í hóp Exista. Hér eftir verður þó litið framhjá eignarhaldi á bönkum og dótturfélögum þeirra. Það er gert vegna þess að eitt megininntak rannsóknar þessarar er að kanna þá áhættu sem fólgin var í útlánum til tengdra aðila og þar sem lán milli fjármálastofnana flokkast ekki til sömu áhættu og önnur lán þarf að líta fram hjá þeim við athugun á áhættu í útlánum bankanna þriggja. Nánar er fjallað um tegundir lána í kafla 8.0.

Þegar stærsti hópur tengdra aðila er skoðaður sem fall af lágmarkseignarhaldi (og ekki tekið tillit til fjárhagslega tengdra aðila) sést að stærð hópsins breytist nokkuð með lágmarkseignarhaldi. Stærð hópsins fer úr rúmum 600 kennitölum við 10% lágmarkseignarhald í 400 kennitölur við 50% lágmarkseignarhald. Þegar nánar er að gáð kemur í ljós að ríkissjóður myndar stærsta hópinn en það er vegna þess að allar stofnanir ríkisins, ráðuneyti og sveitarfélög falla undir ríkissjóð. Rúmlega 200 fyrirtæki bætast í hóp ríkissjóðs þegar krafa um lágmarkseignarhald er lækkuð úr 50% í 10%. Félög sem bætast í hópinn eru félög á borð við Gagnaveitu Skagafjarðar, Baðfélag Mývatnssveitar og Fjárfestingafélag Austurlands. Mynd 12 sýnir stærð stærsta hópsins sem fall af lágmarkseignarhlut.

Þegar litið er fram hjá ríkissjóði og öðrum opinberum aðilum eru stærstu hóparnir töluvert minni og fara mest í rúmar 200 kennitölur við 10% lágmarkseignarhald, eins og sjá má á mynd 13. Í lok árs 2007 er það Baugur Group sem myndar stærsta hópinn við allar lágmarksprósentur en árið 2008 myndar Fjárfestingarfélagið Gaumur stærsta hópinn í öllum tilfellum nema við 30% lágmarkseignarhald en þá er hópur Baugs fjölmennastur. Næst á eftir Baugi og Gaumi mynda ýmist Milestone, Exista eða FL Group stærstu hópana, eftir því hvert lágmarkseignarhaldið er. Á mynd 13 sést einnig að töluverður munur er á fjölda fyrirtækja í stærsta hóp milli ára og hefur fyrirtækjunum fækkað nokkuð þegar liðið er á árið 2008.

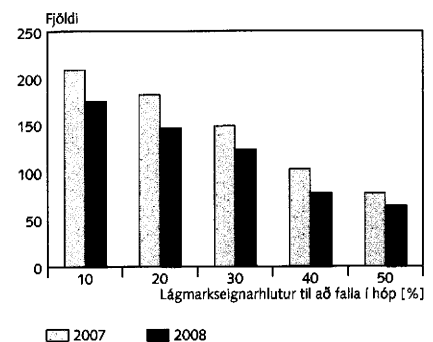
Rétt er að útskýra nánar af hverju hópar Baugur Group og Fjárfestingarfélagsins Gaums eru ekki sami hópurinn, þó svo að Baugur Group falli í hóp Fjárfestingarfélagsins Gaums og Fjárfestingarfélagið Gaumur sé hluti af félögum í hóp Baugur Group. Þegar Baugur Group er skilgreindur sem aðalaðili fellur Fjárfestingarfélagið Gaumur í hans hóp eins og sjá má á mynd 14, ásamt fjölda annarra félaga. Þegar Fjárfestingarfélagið

Mynd 12
Stærsti hópur tengdra aðila sem fall af lágmarkseignarhaldi með hinu opinbera

Í öllum tilfellum er það ríkissjóður sem myndar stærsta hópinn.
Heimild: Ríkisskattstjóri, Giltirnir banki hf., Kaupþing banki hf., Landsbanki Íslands hf.

Mynd 13
Stærsti hópur tengdra aðila sem fall af lágmarkseignarhaldi án hins opinbera

Heimild: Ríkisskattstjóri, Giltirnir banki hf., Kaupþing banki hf., Landsbanki Íslands hf.